

AKCINĖ BENDROVĖ „LIETUVOS DUJOS“

Juridinių asmenų registras, kodas 120059523, PVM mokėtojo kodas LT200595219
Aguonų g. 24, LT-03212 Vilnius, tel. (8 5) 236 0210, faks. (8 5) 236 0200, el. p. ld@lietuvosdujos.lt, http://www.dujos.lt
Atsiskaitomoji sąskaita (IBAN): LT67 7044 0600 0164 3818, SWIFT (BIC): CBVILT2X, AB SEB bankas

Pagal sąrašą

2010-05-27 Nr. 7-11-678

DĖL LR GAMTINIŲ DUJŲ ĮSTATYMO PAKEITIMO KONCEPCIJOS

AB „Lietuvos dujos“ akcijos įtrauktos į vertybinių popierių biržos NASDAQ OMX Vilniaus Oficialųjį prekybos sąrašą. Šis bendrovės pranešimas yra skirtas Lietuvos Respublikos vertybinių popierių rinkos priežiūros institucijoms, investuotojams, visuomenei, vartotojams ir verslo partneriams. Kreiptis mus paskatino teisės aktais reglamentuota informacijos atskleidimo tvarka ir jau kuris laikas vykdoma beprecedentė dezinformacinė viešųjų ryšių kampanija. Viešai pateikiamos, tikrovės neatitinkančios informacijos pagrindu priimami LR Vyriausybės nutarimai, kurių pasekmės gamtinių dujų sektoriaus dalyviams, vartotojams ir investuotojams yra neprognozuojamos.

LR Energetikos ministerija, motyvuodama poreikiu adaptuoti 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos Direktyvą 2009/73/EB dėl gamtinių dujų vidaus rinkos bendrųjų taisyklių (toliau – Dujų direktyva), dar vadinamą ES 3-uoju Energetikos paketu, pateikė Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo pakeitimo įstatymo koncepciją (toliau – Koncepcija), kuriai LR Vyriausybė 2010 m. gegužės 19 d. pritarė. Apie tai bendrovė sužinojo tik iš pranešimų žiniasklaidoje.

Apie Energetikos ministerijos rengiamą Koncepciją gamtinių dujų sektoriaus bendrovės ir asocijuotos struktūros nebuvo informuotos, ignoruojant bendruosius ES principus, Lietuvos Respublikos įstatyminę bazę dėl teisėkūros proceso organizavimo bei akcinių bendrovių veiklą ir valdymą reglamentuojančius teisės aktus.

Vadovaujantis ES principais, bet kurios ES direktyvos įgyvendinimo modelis turi būti pasirenkamas tik atlikus visapusišką esamos situacijos analizę. Lietuvos Respublikos teisinė bazė reikalauja atlikti direktyvos įgyvendinimo pasekmių ir poveikio vartotojams bei paslaugų kainoms įvertinimą. Taip pat būtina atlikti šalies tarptautinių sutarčių dėl investicijų ir jų apsaugos analizę. Siekiant objektyvumo, viešumo ir skaidrumo būtina konsultuotis su gamtinių dujų verslo ekspertais ir su šiame sektoriuje veikiančių bendrovių akcininkais.

AB „Lietuvos dujos“ akcininkai „E.ON Ruhrgas International“ ir „Gazprom“ kompanijos kreipėsi į LR Ministrą Pirmininką bei LR Energetikos ministrą, kviesdami surengti susitikimą ir dalykiškai aptarti rengiamų pasiūlymų turinį, tačiau šie prašymai nebuvo išgirsti. Nė vienas mūsų bendrovės ekspertas nebuvo pakviestas dalyvauti Koncepcijos rengimo darbe. Nebuvo surengtas nė vienas viešas svarstymas ar aptarimas su rinkos dalyviais, vartotojais ir reguliavimo institucijomis.

Koncepcijos rengėjai neatsižvelgė į LR Vyriausybės teisėkūros taisyklių nuostatas ir neįvertino kaimyninių šalių, t.y. Latvijos, Estijos ir Suomijos (kurios, kaip ir Lietuva, yra

izoliuotos dujų rinkos) pozicijos dėl konkretaus Dujų direktyvos įgyvendinimo modelio pasirinkimo. Europos Komisijos pritarimas taikyti išimtį, Dujų direktyvoje (49 straipsnis) įvardinant konkrečias valstybes (Latvija, Estija, Suomija), buvo sąlygotas oficialios šių valstybių pozicijos. Konceptijos rengėjai kaip argumentą pateikė tikrovės neatitinkančią informaciją, teigdami, kad „iki šiol nei viena Baltijos valstybė (ar Suomija) nėra išreiškusi oficialios pozicijos taikyti Dujų direktyvos išimtį“. Priešingai, Latvija 2009 m. gruodžio mėnesį įstatymu įtvirtino išimtį – neskaidyti dujų įmonės mažiausiai iki 2014 m. balandžio mėn. Konceptijoje taip pat nepagrįstai teigiama, kad „Estija jau yra išreiškusi oficialią poziciją nesinaudoti išimtimi ir įgyvendinti Dujų direktyvą nuosavybės atskyrimo būdu“.

Galime daryti išvadą, kad Konceptija, kaip ir viešųjų ryšių kampanija, yra nukreipta tik vienos bendrovės – AB „Lietuvos dujos“ veiklai, personalui, vadovams bei akcininkams diskredituoti, o taip pat pakenkti mūsų santykiams su vartotojais ir verslo partneriais bei sugriauti investuotojų ir finansinių institucijų pasitikėjimą.

Jūsų vertinimui pateikiame tik keletą ryškesnių šios dezinformacijos kampanijos pavyzdžių:

- **Dėl investicijų.** Energetikos ministerija, atstovaujanti LR Vyriausybės interesus akcineje bendrovėje „Lietuvos dujos“ ir dalyvaujanti bendrovės valdyje, tiek teikdama Konceptiją tvirtinimui, tiek viešoje erdvėje, pateikia klaidingą informaciją neva bendrovė nevykdo investicinių projektų, dėl kurių pati ministerija nėra užbaigusi jų įgyvendinimo galimybių studijų bei neįvertinusi įtakos tarifams, nekalbant apie teisinių ar finansinių pagrindų nebuvimą tokių projektų įgyvendinimui. AB „Lietuvos dujos“ per pastaruosius penkerius metus investavo į infrastruktūrą beveik 700 mln. Lt, vykdydama visus projektus, numatytus Nacionalinėje energetikos strategijoje (toliau – NES). Tuo tarpu, LR Vyriausybės dar 2007 m. patvirtintame NES priemonių įgyvendinimo plane numatytos ES fondų lėšos nacionalinės svarbos projektams nebuvo skirtos. Į daugkartinius bendrovės prašymus skirti numatytas lėšas nebuvo atsakyta ir mums nėra žinoma, kur šios lėšos dingo.

Kaltinimas nenoru dalyvauti suskystintų gamtinių dujų terminalo statyboje yra nepagrįstas, nes LR Vyriausybė iki šiol nėra apsisprendusi, kur ir kokį terminalą tikslinga statyti, o ankstesni neskaidrūs bandymai kurti bendrą suskystintų gamtinių dujų terminalo įmonę su išskirtine verslo grupe ir be konkurso baigėsi skandalingai.

Visuomenės informavimo priemonėmis pateikiami tikrovės neatitinkantys pareiškimai. Pavyzdžiui, specializuotame leidinyje „Heren European Spot Gas Market“ (2010-05-20) rašoma: „Energetikos ministerija pasakė, kad ji daug kartų bandė įtikinti AB „Lietuvos dujos“ statyti <...> jungtį su pasiūlytu suskystintų gamtinių dujų terminalu, bet nesėkmingai.“ Atsakingai pareiškiame, kad ministerija bendrovės to niekada neprašė.

Kaltinimai nenoru investuoti į Lietuvos ir Lenkijos dujų tinklų sujungimą taip pat yra nepagrįsti. Būtent AB „Lietuvos dujos“ iniciatyva kartu su Lenkijos gamtinių dujų transportavimo bendrove „Gaz System SA“ yra pateikta paraiška Europos Komisijai dėl Lietuvos ir Lenkijos dujų sistemų sujungimo galimybių studijos parengimo finansavimo ir LR Vyriausybei tai yra žinoma. Tokios jungties statybą, esant ekonominiam pagrindimui, numato ir akcininkų sutartis, pasirašyta LR Vyriausybės su „E.ON Ruhrgas International“ ir „Gazprom“ kompanijomis.

- **Dėl tarifų.** Nepagrindžiant jokia ekonomine logika populistiskai teigiama, kad siūloma reforma sudarys sąlygas tarifų vartotojams mažėjimui. Tačiau siūlomas įmonių skaidymo modelis savaime neužtikrins kainų mažėjimo, o priešingai, ypač įvertinant siūlomo modelio diegimo reikalavimus – neišvengiamai padidins kaštus ir tarifus.

- **Dėl trečiųjų šalių prieigos prie tinklo.** Energetikos ministerija nepagrįstai kaltina bendrovę diskriminuojant vartotojus, suteikiant jiems teisę pasinaudoti dujų transportavimo tinklais (prieiga prie tinklo). Laisva trečiųjų šalių prieiga prie tinklo Lietuvoje sukurta nuo 1993 metų ir šiuo metu apie 60% Lietuvos Respublikoje suvartojamo dujų kiekio AB „Lietuvos dujos“

transportuoja trečiosioms šalims. Jokio diskriminavimo pavyzdžių nėra ir negali būti, nes laisva trečiųjų šalių prieiga įgyvendinta perkeliant ankstesnius ES teisės aktus į Lietuvos Respublikos teisinę bazę, o ekonomines prieigos sąlygas nustato nepriklausomas reguliatorius – Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija. Be to, trečiųjų šalių prieigos prie tinklo praktinis įgyvendinimas oficialiai buvo pristatytas EK derybų dėl narystės ES metu, kaip pilnai įgyvendintas ir sudarantis sąlygas konkurencingos gamtinių dujų rinkos sukūrimui.

AB „Lietuvos dujos“ nėra gavusi pagrįstų skundų iš rinkos dalyvių ar išpėjimų iš Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos institucijų dėl aukščiau paminėtų kaltinimų.

Taip, manipuluojant neteisingais teiginiais, diskredituojamas ES 3-iojo Energetikos paketo rekomendacijų įgyvendinimas. Pagrindinis ES tikslas yra sukurti konkurencingą bendrą dujų rinką, tačiau Lietuvoje, pasinaudojant ES 3-iojo Energetikos paketo nuostatomis, siekiama esminės AB „Lietuvos dujos“ privatizavimo sandorio revizijos, efektyviai dirbančios bendrovės suskaldymo ir nacionalizavimo.

Toks požiūris neatitinka civilizuotų verslo aplinkos kūrimo bei investicijų apsaugos principų ir negali būti toleruojamas. AB „Lietuvos dujos“ pagrindiniai akcininkai ir vadovybė negali pritarti neskaidriems ir skubotiems sprendimams, kurie neabejotinai turėtų neigiamų pasekmių stabiliam bendrovės darbui: dujų tiekimo saugumo ir patikimumo užtikrinimui, finansiniam bendrovės pajėgumui vykdyti NES numatytus infrastruktūros projektus ir rinkos plėtrą bei sumažintų patrauklumą investuotojams. Šie sprendimai taip pat sąlygotų administravimo kaštų didėjimą bei įtakotų gamtinių dujų kainas vartotojams.

Tikimės, kad šis kreipimasis padės Jums geriau suprasti AB „Lietuvos dujos“ verslo aplinką ir bendrovės poziciją dėl vykstančių procesų. Kartu tikimės, kad Valstybės institucijos pakeis požiūrį į viešąją ir privačią partnerystę ir sugebės objektyviai įvertinti bendrovės specialistų ir akcininkų pasiūlymus.

Generalinis direktorius

Viktoras Valentukevičius

Generalinio direktoriaus pavaduotojas-
komercijos direktorius

Joachim Hockertz